

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 32657917-610 ³⁸
Konu : Soru Önergesi (7/985)

018/07/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/985 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA
Bakan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (4 Sayfa)

İlgili soru önergesinde;

“Adana’da 14 Aralık günü genç bir kadın boşandığı eşi tarafından kalçasından ve bacağından bıçaklanmıştır. Adana’nın Seyhan İlçesi Onur Mahallesinde ikamet eden S.D. bir yıl önce boşanmış olduğu eşinin saldırısına uğramıştır. S.D.’nin boşandığı eşi, S.D. ile konuşmak istemiş olup bu isteğine olumsuz yanıt alması üzerine S.D.’yi sağ kalçası ve bacağından defalarca bıçaklamıştır. Ambulansla hastaneye kaldırılan S.D. tedavi altına alınırken eski eşi ise olay yerinden kaçmış olup emniyet birimlerince yürütülen çalışmaya rağmen hâlihazırda bulunamamıştır.

Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri haberleri neredeyse her gün haber metinlerinde yer bulmakta ancak bu sorun hiçbir şekilde bir çözüme kavuşabilmiş değildir. Kadına yönelik şiddet eylemlerinin, kadın cinayetlerinin azalmak bir yana günden güne artıyor oluşunda kuşkusuz kolluk ve yargı aşamalarında uygulanan cezasızlık politikasının etkisi büyüktür. Üstelik nerdeyse her gün bir yerlerde bir şekilde vuku bulan bu şiddet eylemleri giderek sıradan karşılanmakta, meşru zeminlere taşınmaktadır. Elbette geline aşamada bu yönlü ciddi ve etkin bir çalışma yürütülmemesinin de payı büyüktür.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Bakanlığınızın kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerine ilişkin yürüttüğü çalışmalar nelerdir? Kademe kademe ifade etmeniz mümkün müdür?

SORU 2: Bakanlığınız tarafından kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerine ilişkin yürütülen çalışmalar neticesinde kadın ölümlerinde geline aşama nedir? Son 13 yıllık süreçte kadın ölümlerinin azalan değil, artan bir çizgide seyretmesinin nedenleri nelerdir? Bu nedenlere ilişkin etkin bir çalışma yürütülmemiş olmasının nedeni nedir?

CEVAP 1-2: Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önlenmesi için devlet, sivil toplum, medya ve özel sektör gibi birçok tarafın bütüncül yaklaşımıyla uzun soluklu ve kararlı bir şekilde, kesintisiz mücadele sürdürülmesi esastır. Bu nedenle, şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi ile devam ettiğimiz çalışmalarımızda ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve medyanın katkıları işbirliği temel önceliğimiz olmuştur. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- “Kadına Yönelik Şiddetle ve Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Önleme konusunda Avrupa Konseyi Sözleşmesi” (İstanbul Sözleşmesi) imzalanması ve onaylanması ile “6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”un, yürürlüğe girmesiyle yasal altyapı güçlendirilmiş ve kadına yönelik şiddetle mücadele bir üst seviyeye taşınmıştır.
- Yasal altyapının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadelede Kurumsal Hizmet Birimlerinin geliştirilmesi konusunda önemli adımlar atılmıştır. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edebilmek için Şubat 2016 itibariyle, 40 ilde hizmetlerini

sürdüren Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin (ŞÖNİM) 81 ilde hizmet vermeye başlaması için çalışmalar yürütülmektedir.

- Şubat 2016 tarihi itibari ile Bakanlığımıza bağlı 101 kadın konukevi 2.656 kapasite, yerel yönetimlere bağlı 32 kadın konukevi 741 kapasite, sivil toplum kuruluşlarına bağlı 4 kadın konukevi 45 kapasite olmak üzere toplam 137 kadın konukevi 3.442 kapasite ile hizmetlerini sürdürmeye devam etmektedir.
- Düzenli aralıklarla hazırlanarak uygulamaya konulan “Kadına Yönelik Şiddet Ulusal Eylem Planları” ile kadına yönelik şiddetle mücadelede alanında temel politika öncelikleri ortaya konularak bir yol haritası oluşturulmaktadır. 2012-2015 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı’nın uygulama süresinin dolması sebebiyle “Kadına Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı” 2016-2019 yılları için güncellenmektedir.
- Farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla; Türkiye’de kadın erkek eşitliğinin güçlendirilmesi ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele ve üniversite öğrencilerine yönelik kadın-erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konulu eğitim ve seminerler gerçekleştirilmekte olup, eğitimlerinin devamlılığının sağlanması için Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ile protokoller imzalanmıştır.

SORU 3: Kadına yönelik şiddet eylemlerine dair kolluğa yapılan şikâyetlerin sonuç vermemesinin nedeni nedir? Kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet ile ilgili emniyette ayrıca bir birim kurulması yönünde bir çalışma yürütülmüş müdür? Ya da kolluk görevlilerine toplumsal cinsiyet temelinde eğitim çalışmaları yapılması düşünülmüş müdür? Kolluk görevlilerinin kadının maruz kaldığı şiddet eylemleri karşısında etkisiz kalmasının nedenlerine dair bir çalışma yürütülmüş müdür? Yürütülmemiş ise bu konuyu değerlendirmeye almayı düşünür müsünüz?

CEVAP 3: İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, Asayiş Daire Başkanlığına bağlı Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü, ülke çapında aile içi şiddetle mücadelede mevcut hizmetlerin iyileştirilmesinden, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinden, şiddete maruz kalan kişiler için tedbirlerin gerçekleştirilmesi ile ilgili güvenlik hizmetlerinin koordinasyonundan sorumludur. Ayrıca Aile içi ve kadına karşı şiddet olaylarına ilişkin polis tarafından yürütülen hizmetleri geliştirmek ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak amacıyla 11 Kasım 2015 tarihinde 81 İl Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü bünyesinde Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği kurulmuştur.

Jandarma Genel Komutanlığında ise mevcut hizmetlerin koordinasyonu ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliğinden sorumlu olarak Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü görev yapmaktadır. Ayrıca yerel düzeyde (37) İl Jandarma Komutanlığı’nda “Çocuk ve Kadın Kısım Amirliği”, (44) İl Jandarma Komutanlığı’nda “Çocuk ve Kadın Suçları İşlem Astsubaylığı” kadrosu teşkil edilmiştir.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan personele yönelik kadın-erkek eşitliği ve kadına yönelik şiddet konulu

eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ile işbirliği gerçekleştirilerek eğitim programları gerçekleştirilmiş ve ayrıca eğitici eğitimlerinin devamlılığının sağlanması amacıyla protokoller imzalanmıştır.

Bunun yanı sıra IPA-2009 programı kapsamında finanse edilen, Bakanlığımızın yararlanıcısı olduğu ve 2014-2016 yılları arasında yürütülmekte olan “Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi” kapsamında Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) çalışanlarına, kadın konukevi çalışanlarına, Emniyet Genel Müdürlüğünde görevli 500 polise, sağlık personeline, Adalet Bakanlığı personeline yönelik kadına karşı şiddet ve toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim programları düzenlenmektedir.

SORU 4: Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri ile biten olaylarda yargı mekanizmasının tutumunu nasıl değerlendirmektesiniz? Başvuru yapılan mahkeme yahut savcılıkların önleyici tedbir almamalarının nedeni nedir? Yargıya başvuru yapıldığı halde koruma kararı alınmaması nedeniyle birçok kadının öldüğü hususu çokça tartışılmış olmasına rağmen bu konuda etkin bir çalışma yürütülmemesinin nedeni nedir?

CEVAP 4: Adalet Bakanlığı tarafından cevaplandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

SORU 5: Hakim ve savcılara toplumsal cinsiyet eğitimi verilmesi yönünde bir çalışma yürütülmüş müdür? Bakanlığınız döneminde böyle bir çalışma yürütülmesi gündeminizde midir?

CEVAP 5: 27 Aralık 2013 tarihinde başlatılan ve 27 Aralık 2016 tarihinde tamamlanacak olan ve Bakanlığımızca IPA kapsamında yürütülen “Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi” kapsamında çok sayıda hakim ve savcıya yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınlara yönelik şiddet, konuya ilişkin mevzuat, kadına yönelik şiddet alanında sunulan hizmetler konularında eğitici eğitim programı gerçekleştirilecektir. Ayrıca Hakim ve Savcı eğitimlerinde kullanılmak üzere müfredat geliştirilmesi çalışmaları yürütülmekte olup söz konusu müfredatın meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerine eklenmesine yönelik Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği çalışmaları devam etmektedir.

SORU6: Adana ilinde meydana gelen kadına yönelik şiddet olayından hareketle son bir yıl içerisinde kaç kadın erkek şiddetine maruz kalmıştır?

SORU 7: Son bir yıl içerisinde kaç kadın erkek şiddeti neticesinde yaşamını yitirmiştir?

SORU 8: Son bir yıl içerisinde kaç kadın koruma talebi ile yargı mekanizmalarına başvurduğu halde şiddete maruz kalmıştır? Bu şekilde kaç kadın yaşamını yitirmiştir?

SORU 9: Adana ilinde son bir yıl içerisinde kaç kadın erkek şiddetine maruz kalmış. Kaçı yaşamını yitirmiştir? Adana ilinde gerçekleşen kadına yönelik şiddet eylemlerinin diğer illere göre oransal dağılımı nedir? Adana ilinde kadına yönelik şiddetin yaygın olmasının nedenlerine ilişkin bir çalışma yürütülmüş müdür?

CEVAP 6-7-8-9: Şiddet sonucu ölüm ve sebepleri, yaralanma vakaları ve bu konularda başlatılan soruşturmalar ile bilgiler konusundaki güncel veriler esas olarak Adalet Bakanlığı

UYAP ve İçişleri Bakanlığı POL-NET sisteminden temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızın başta Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri olmak üzere ilgili tüm kuruluşları tarafından şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik eğitim, farkındalık artırma, destek ve izleme hizmetleri verilmektedir.

SORU 10: Kadına yönelik şiddet eyleminin giderek yaygınlaşması hususunda düşünceleriniz nedir? Erkeklerin şiddet eylemlerini meşru görmesinin ve uygulamasının nedenleri tespit edilmiş midir? Şiddet eylemlerinin nedenlerinin tespitine ilişkin etkin bir çalışma neden yürütülmemiştir? Bu konuda bir çalışma yürütülmesi gündeminizde olacak mıdır?

CEVAP 10: 2008 yılında kadına yönelik şiddet konusunda geniş kapsamlı ilk resmi verilere ulaşılmasını sağlayan “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile içi Şiddet Araştırması” kadına yönelik şiddetle mücadele etmek ve kadına yönelik şiddet ile mücadele eden paydaşların güçlenmelerine katkıda bulunmak amacıyla 2013-2014 yıllarında Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmiş ve Bakanlığımız tarafından yürütülmüş olup, 30 Aralık 2014 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.

2008 yılında şiddet eylemlerin nedenlerinin tespitine yönelik hazırlanan söz konusu araştırma <http://kadininstatusu.aile.gov.tr> web adresinde yer almaktadır. Araştırmanın sonuçları, kadına yönelik şiddetle mücadele etmek için alınan önlemler ve üretilen politikalara temel oluşturmakta olup, Bakanlığımız tarafından araştırma sonuçları çerçevesinde ilgili tüm taraflarla işbirliğinde çalışmalar devam etmektedir.